

CyberBuddy

Co-funded by
the European Union

Ръководство за дигиталните ескейп стаи на CyberBuddy

Съдържание

Въведение	3
Концепция за дигитални ескейп стаи	3
Преглед на темите на дигиталните ескейп стаи	4
Споделяне на чувствително съдържание	5
Киберпреследване	5
Манипулирани изображения	7
Получаване на неуместни съобщения	9
Неволно споделяне на лични данни	9
Сексторшън (Секс изнудване)	10
Онлайн тормоз	11
Разпространение на слухове и невярна информация	12
Опасни предизвикателства	13
Изключване и социална изолация	14
Споделяне на снимки в социалните медии без съгласието на потребителите	14
Изнудване	15
Език на омразата и дискриминация	16
Неволно споделяне на местоположението	16
Справяне с онлайн заплахи и обиди	17
Заклучение	18

Въведение

Това ръководство представя концепцията за дигитални ескейп стаи, които представляват онлайн дейности, предназначени да подобрят уменията на учащите за критично мислене, решаване на проблеми и социална осведоменост. Обучаемите се приканват да изследват различни сценарии и тестове, които отразяват сценарии от реалния живот, като насърчават както индивидуалното, така и съвместното учене. Тези ескейп стаи осигуряват иновативен образователен подход, който съчетава разказване на истории с интерактивно решаване на проблеми. Обучаемите са мотивирани да мислят стратегически и творчески чрез увлекателно съдържание и практически въпроси. Чрез преминаването през тези ескейп стаи учащите ще получат подкрепа за развиване на уменията си за цифрова и медийна грамотност, за да бъдат по-осъзнати за своето поведение онлайн.

Ръководството предоставя допълнителна информация за 18-те теми, по които са разработени дигиталните ескейп стаи в рамките на проект CyberBuddy. Всяка тема е разгледана, като се предлага кратко въведение и преглед на ключовите компетенции, обхванати от всяка ескейп стая. Независимо дали учащите искат да подобрят разбирането и уменията си за управление на онлайн тормоз, социална изолация и други онлайн заплахи, тези дигитални ескейп стаи предлагат ангажираща и сигурна учебна среда.

Концепцията за дигитални ескейп стаи

Дигиталната ескейп стая е завладяващо онлайн изживяване, предназначено за потребителите да изпробват и укрепят мисловните си умения заедно със свои връстници.

Чрез решаването на пъзелите и мини-игрите обучаемите могат да използват следните умения, за да решат и завършат дигиталната ескейп стая:

- Критично мислене
- Решаване на проблеми
- Социална осведоменост
- Независими изследвания

Дигиталните ескейп стаи предлагат иновативен подход към образованието и насърчават активното участие и решаването на проблеми в реалния свят. Тези интерактивни дейности имат за цел да ангажират хората в тяхното обучение, като ги подтикват да прилагат знанията си по творчески и практически начин. Дигиталните ескейп стаи съчетават разказване на истории, решаване на пъзели и критично мислене, за да създадат завладяваща среда. Това мотивира учащите да си сътрудничат и да мислят стратегически, за да преодолеят препятствията. Този подход има за цел да повиши ангажираността и да насърчи по-дълбокото разбиране на предмета, тъй като учащите трябва да приложат наученото, за да напреднат.

Едно от основните предимства на използването на дигитални ескейп стаи в образованието е възможността за едновременно използване на различни умения. Обучаемите се насърчават да мислят критично, да общуват ефективно и да работят заедно за постигането на обща цел. Тези дейности често изискват съчетаване на различни компетентности - от логическо мислене до цифрова грамотност, което гарантира цялостно учебно преживяване. Съвместният характер на тези ескейп стаи също така отразява сценарии от реалния свят, където критичното мислене и решаването на проблеми са от съществено значение. Докато учащите работят по тестовете и ескейп стаите, те придобиват увереност в способностите си и се научават да подхождат към проблемите от различни гледни точки.

Дигиталните ескейп стаи също така предлагат гъвкавост за адаптиране на съдържанието към конкретни цели на обучението или индивидуални нужди от обучение. Учителите могат да избират ескейп стаи, които са в съответствие с целите на учебната програма или са насочени към специфични умения, което ги прави универсален инструмент във всяка образователна среда. Освен това незабавната обратна връзка, предоставяна по време на тези дейности, позволява на учениците да се учат от грешките си и да коригират действията си в реално време, като по този начин насърчават израстването.

Преглед на темите на дигиталните ескейп стаи

Имитация и кражба на самоличност

В тази ескейп стая учащите ще имат възможност да видят колко лесно е да станат жертва на самозван извършител и кражба на самоличност онлайн и какви последствия може да има това за тях. Доверието на главната героиня е поставено на изпитание, когато тя се сприятелява с непознат, който по-късно се опитва да я манипулира, за да сподели лична информация. Чрез поредица от уроци ученикът има възможност да приложи съществуващите си знания и умения, както и да усвои нови и да постигне нова гледна точка по темата.

Дигиталната ескейп стая е насочена към развиване на следните компетенции:

- Фактическо познаване на последиците от кражбата на самоличността на жертвите.
- Фактически познания за предотвратяване на кражба на самоличност.
- Практически познания за защитата на идентичността и личните данни.
- Разбиране на процедурите за докладване и блокиране на потребители, които злоупотребяват с тях в платформите на социалните медии.
- Прилагане на критична оценка на онлайн взаимодействията и идентифициране на вредно поведение.
- Подобряване на уменията за настройване и управление на контрола на поверителността в акаунтите в социалните медии.
- Осъзнаване на рисковете, свързани с наличието на публичен профил в интернет.

- Готовност за проява на съпричастност към хората, които са подложени на онлайн тормоз, и разпознаване на емоционалното въздействие, което той може да има върху тях.
- Желание за демонстриране на проактивно поведение за защита на себе си и другите от онлайн тормоз.

Споделяне на чувствително съдържание

В тази ескейп стая обучаемият става свидетел на много различни ситуации, в които хората стават жертва на нежелано съдържание, споделяно онлайн. Обучаемият има възможност да се постави на мястото на главния герой и да реши как би постъпил в тези ситуации, както и да обмисли собствените си минали и бъдещи действия при публикуване на съдържание онлайн.

Тази дигитална ескейп стая е насочена към развиване на следните компетенции:

- Фактически познания за последиците от споделянето на чувствително съдържание онлайн.
- Фактически познания за това какво представлява чувствително съдържание.
- Практически познания за защитата на личните данни и идентичността.
- Разбиране на процедурите за докладване и блокиране на потребители, които злоупотребяват с тях в платформите на социалните медии.
- Прилагане на критична оценка на онлайн взаимодействията и идентифициране на вредно поведение.
- Подобряване на уменията за настройване и управление на контрола на поверителността в акаунтите в социалните медии.
- Осъзнаване на рисковете, свързани с наличието на публичен профил в интернет.
- Готовност за проява на съпричастност към хората, които са подложени на онлайн тормоз, и разпознаване на емоционалното въздействие, което той може да има върху тях.
- Желание за демонстриране на проактивно поведение за защита на себе си и другите от онлайн тормоз.

Киберпреследване

Обучаемите имат възможност да станат свидетели на последиците от контролираща връзка и как това може да се отрази негативно на личните и професионалните постижения. В ескейп стаята се разглеждат и различни варианти за справяне с подобни ситуации от гледна точка на личното благополучие и от правна гледна точка.

Дигиталната ескейп стая е насочена към развиване на следните компетенции:

- Фактическо познаване на последиците от кражбата на самоличност за жертвите.
- Фактически познания за предотвратяване на кражба на самоличност
- Практически познания за защитата на идентичността и личните данни.

- Разбиране на процедурите за докладване и блокиране на потребители, които злоупотребяват с тях в платформите на социалните медии.
- Прилагане на критична оценка на онлайн взаимодействията и идентифициране на вредно поведение
- Подобряване на уменията за настройване и управление на контрола на поверителността в акаунтите в социалните медии.
- Осъзнаване на рисковете, свързани с наличието на публичен профил в интернет.
- Готовност за проява на съпричастност към хората, които са подложени на онлайн тормоз, и разпознаване на емоционалното въздействие, което той може да има върху тях.
- Желание за демонстриране на проактивно поведение за защита на себе си и другите от онлайн тормоз.

Предоставяне на лична информация без съгласие (doxing)

Определение за доксинг - действие или процес на търсене и публикуване на лична или идентифицираща информация за конкретно лице в интернет, обикновено със злонамерени намерения.

По време на тази дигитална ескейп стая учениците могат да научат няколко ценни урока. В нея се подчертава значението на онлайн сигурността и предпазливостта при споделяне на лична информация в социалните медии. Тя също така се фокусира върху значението на предприемането на действия, когато се сблъскат с онлайн тормоз, като например да потърсят подкрепа от възрастни, на които имат доверие, и да ангажират властите. Представените ескейп стаи насърчават учениците да бъдат проактивни в защитата на личния си живот в цифрова среда и да разберат как да разпознават случаите на кибертормоз и онлайн злоупотреба.

Дигиталната ескейп стая е насочена към развиване на следните компетенции:

- Фактически познания за определението и разпознаването на явлението "доксинг" и неговите форми, включително споделянето на неизвестна, известна лична информация и използването ѝ за наказателни цели.
- Фактически познания за емоционалните и психичните последици от доксинга.
- Практически познания за превантивни и реактивни мерки за справяне с бъдещи ситуации, като например познаване на правото на неприкосновеност на личния живот и процедурите за докладване на заплахи.
- Разбиране на значението на онлайн сигурността и защитата на личната информация.
- Прилагане на знанията за идентифициране на рисковете и последствията от онлайн взаимодействието с непознати хора.
- Развиване на умения, които позволяват определяне ефективността на предприетите мерки.

- Осъзнаване на рисковете, свързани с излагането на риск онлайн, и мерките за онлайн безопасност (като блокиране на потребител и докладване на властите).
- Осъзнаване на необходимостта от комуникация със семейството или с хора, които им оказват подкрепа, когато се сблъскват с онлайн заплахи.
- Развиване на нагласи за самозащита и справяне с тревожността и страха, произтичащи от застрашаващи ситуации.

Манипулирани изображения

Историята в тази ескейп стая подчертава въздействието на кибертормоза и манипулираните изображения върху емоционалното благополучие и академичните постижения. Подчертава се значението на това да се търси подкрепа, както показва главната героиня, която се обръща към родителите си, което кара училището да предприеме действия. Инициативите на училището за повишаване на осведомеността имат за цел да насърчат съпричастността и отговорното поведение в онлайн среда. Превръщането на главната героиня в защитник на онлайн безопасността вдъхновява развитието на устойчиво поведение и подчертава значението на търсенето на подкрепа за преодоляване на препятствията.

Дигиталната ескейп стая е насочена към развиване на следните компетенции:

- Фактически познания за разпознаване на явлението манипулирани изображения и неговите последици, включително ключови термини, свързани с темата и защитата на дигиталната идентичност.
- Фактически познания за последиците от емоционалния и социалния контекст, включително правните последици.
- Познаване на поведението на участниците в явлението и на причинно-следствените връзки на социално и лично ниво.
- Прилагане на стратегии за справяне със ситуации на кибертормоз и онлайн клевета.
- Осъзнаване и прилагане на стратегии за справяне със ситуации на кибертормоз и онлайн клевета.
- Насърчаване на развитието на съпричастност и нагласи за подкрепа и солидарност.
- Насърчаване на съзнателно и отговорно използване на технологиите, защита на собствената дигитална идентичност и зачитане на тази на другите.
- Познаване и идентифициране на подходящи ресурси, като родители, училища и органи, за решаване на проблеми, свързани с манипулирани изображения.
- Насърчаване на по-голяма проактивност и устойчивост при посрещането на личните предизвикателства, причинени от манипулирани образи.

Разкриване

Определение за разкриване - разказване на някой друг (или други) за сексуалната ориентация или половата идентичност на даден човек без неговото одобрение. В някои случаи това се прави без никакво вредно намерение. Но в други случаи човекът, който разкрива информацията, го прави, за да си отмъсти или да причини срам.

Тази ескейп стая учи учениците на отговорност и поверителност онлайн, като подчертава как споделянето на лична информация или достъпът до акаунти без разрешение може да навреди на приятелството. Решението на Лука да потърси помощ показва важността на общуването, докато преживяването на Андреа подчертава последиците от ревността и необмислените действия. Участието на семейството и училището подчертава значението на подкрепата при онлайн конфликти, като насърчава учениците да внимават за своето цифрово поведение и неговото въздействие в реалния живот.

Дигиталната ескейп стая е насочена към развиване на следните компетенции:

- Фактически познания за значението и последиците от разкриването в дигиталния свят, включително изучаване на специфични термини (забранен акаунт, нарушаване на кодекса за поведение и споделяне на неподходящо съдържание).
- Фактически познания относно въздействието на кражбата на лична информация и последващото ѝ споделяне без дадено съгласие върху междуличностните отношения.
- Практически познания, насочени към създаване на превантивно поведение по отношение на възможността за бъдещи нарушения на кодексите за поведение при най-добро управление на силно противоречиви ситуации, характеризиращи се с неприятни емоции.
- Разбиране на незащитимо или дисфункционално поведение по отношение на собствените начини за управление на дигиталната идентичност (липса на предпазливост при достъпа до акаунтите и управлението им).
- Осъзнаване на значението на отговорността за действията онлайн и техните последици.
- Прилагане на правилата за онлайн сигурност, като се насърчава критичната способност за оценка на ефективността на собствените действия и значението на доверието и поверителността на онлайн и офлайн информацията.
- По-добро осъзнаване на последициите от собствените действия онлайн и офлайн.
- Развиване на емпатия чрез разбиране на мотивите и чувствата на другите.
- Насърчаване на партньорското сътрудничество и способността за посредничество при конфликти чрез развиване на умения за ефективна комуникация и посредничество.

Получаване на неуместни съобщения

От историята на Ема учениците могат да научат какво е значението на онлайн безопасността, поставянето на граници и емоционалното въздействие на получаването на неуместно съдържание. Тя подчертава необходимостта от защита на личния живот в онлайн пространството и от предпазливост при общуването с непознати в социалните медии и приложенията за запознанства. Историята също така подчертава стойността на това да не се толерира неуважително поведение, като насърчава учениците да използват инструменти за сигурност като блокиране, да докладват за неподходящи потребители и да търсят подкрепа от приятели и доверени възрастни, когато се сблъскат с неудобни ситуации онлайн. Той учи на важността на създаването на уважителна онлайн среда и на проактивността при защитата на психичното благополучие в дигиталното пространство.

Дигиталната ескейп стая е насочена към развиване на следните компетенции:

- Фактически познания за това какво представлява "Получаване на съобщения (които не желаете)" и различните му форми, включително негативни коментари и обидни съобщения.
- Фактически познания за въздействието на получаването на съобщения върху психичното здраве и самочувствието.
- Практически познания за настройките за поверителност в социалните медии и платформите за запознанства и как да ги използвате.
- Разбиране на процедурите за докладване и блокиране на потребители, които злоупотребяват с тях, в социалните медии и платформите за запознанства.
- Прилагане на критична оценка на онлайн взаимодействията и идентифициране на вредно поведение
- Усъвършенстване на уменията за създаване и управление на контрола на поверителността в социалните медии и акаунтите за запознанства.
- Осъзнаване на рисковете, свързани с наличието на публичен профил и общуването с непознати онлайн.
- Готовност за изразяване на съпричастност към лицата, които получават неуместни съобщения, и признаване на емоционалното въздействие, което това може да има върху тях.
- Желание за демонстриране на проактивно поведение за защита на себе си и на другите от получаване на нежелани съобщения.

Неволно споделяне на лични данни

От тази ескейп стая учениците могат да научат колко е важно да защитават личната си информация онлайн, особено когато общуват с непознати в онлайн пространства като форуми за игри. Тази история набляга на рисковете от прекомерното споделяне, дори в приятелски разговори, тъй като то може да доведе до тормоз и емоционален стрес, ако информацията попадне в грешни ръце. Тя подчертава необходимостта да се доверявате

на инстинктите си, да поставяте граници и да бъдете предпазливи, когато приемате молби за приятелство или споделяте подробности за живота си онлайн. Тази история подчертава значението на онлайн безопасността и насърчава търсенето на помощ от доверени възрастни и съобщаването на поведението на властите, ако някой преживее кибертормоз или заплахи.

Дигиталната ескейп стая е насочена към развиване на следните компетенции:

- Фактически познания за това какво представлява непреднамереното споделяне на данни и различните му форми, включително негативни коментари и обидни съобщения.
- Фактически познания за въздействието на непреднамереното споделяне на данни върху психичното здраве и самочувствието.
- Практически познания за настройките за поверителност в платформите на социалните медии и как да ги използвате.
- Разбиране на процедурите за докладване и блокиране на потребители, които злоупотребяват с тях в платформите на социалните медии.
- Прилагане на критична оценка на онлайн взаимодействията и идентифициране на вредно поведение.
- Подобряване на уменията за настройване и управление на контрола на поверителността в акаунтите в социалните медии.
- Осъзнаване на рисковете, свързани с наличието на публичен профил в интернет.
- Готовност за изразяване на съпричастност към лицата, които се сблъскват с непреднамерено споделяне на данни, и признаване на емоционалното въздействие, което това може да има върху тях.
- Желание за демонстриране на проактивно поведение за защита на себе си и на другите от непреднамерено споделяне на данни.

Сексторшън (Секс изнудване)

Определение за сексторшън - практиката да се изнудват пари или сексуални услуги от някого чрез заплаха, че ще бъдат разкрити доказателства за неговата сексуална активност.

В тази ескейп стая учениците могат да научат колко е важно да защитават личните си данни онлайн и какви са опасностите от споделяне на интимно съдържание с други хора, дори ако те изглеждат надеждни. Историята набляга на рисковете от онлайн експлоатация и манипулация, като подчертава колко лесно може да се злоупотреби с нечие доверие. Тя учи на стойността на това да слушаш инстинктите си и да потърсиш помощ, когато се чувстваш застрашен, вместо да страдаш в мълчание. Като потърсят подкрепа от доверени приятели и авторитети, потребителите могат да намерят сили да преодолеят дори най-заплашителните ситуации. Историята подчертава устойчивостта, силата на общността и значението на това да се говори срещу онлайн злоупотребата, за да се предотврати по-нататъшно нараняване.

Дигиталната ескейп стая е насочена към развиване на следните компетенции:

**Съфинансирано от
Европейския съюз**

Финансирано от Европейския съюз. Изразените възгледи и мнения обаче принадлежат изцяло на техния(ите) автор(и) и не отразяват непременно възгледите и мненията на Европейския съюз или на Европейската изпълнителна агенция за образование и култура (EACEA). За тях не носи отговорност нито Европейският съюз, нито EACEA.

- Фактически познания за това какво представлява секс изнудването.
- Фактически познания за въздействието на секс изнудването върху психичното здраве и самочувствието.
- Практически познания за стъпките за защита при изпращане на недвусмислено съдържание.
- Разбиране на процедурите за докладване и блокиране на потребители, които злоупотребяват с тях в платформите на социалните медии.
- Прилагане на критична оценка на онлайн взаимодействията и идентифициране на вредно поведение.
- Подобряване на уменията за настройване и управление на контрола на поверителността в акаунтите в социалните медии.
- Осъзнаване на рисковете, свързани с изпращането на открито съдържание.
- Готовност за изразяване на съпричастност към хората, които са се сблъскали със секс изнудване, и признаване на емоционалното въздействие, което може да има върху тях.
- Желание за демонстриране на проактивно поведение за защита на себе си и на другите от секс изнудване.

Онлайн тормоз

Чрез тази дигитална ескейп стая учениците могат да разберат колко е важно да поставят граници и да защитават личния си живот в социалните медии, за да избегнат онлайн тормоз. Сценарият на ескейп стаята показва колко бързо негативните, анонимни коментари могат да повлияят на самочувствието и да обезкуражат някого да преследва своите страсти. Той подчертава стойността на това да се търси подкрепа от доверени приятели и възрастни, когато се сблъскваме с кибертормоза, вместо да се справяме сами. Като предприемат действия за блокиране, докладване и затягане на настройките за поверителност, учениците могат да си върнат контрола върху това, което преживяват в онлайн среда. Сюжетът също така обръща внимание на силата на приятелството, съпричастността и общността при преодоляването на онлайн тормоза, като подчертава необходимостта да се говори и да се подкрепяме взаимно в трудни моменти.

Дигиталната ескейп стая е насочена към развиване на следните компетенции:

- Фактически познания за това какво представлява онлайн тормозът и различните му форми, включително негативни коментари и обидни съобщения.
- Фактически познания за въздействието на онлайн тормоза върху психичното здраве и самочувствието.
- Практически познания за настройките за поверителност в платформите на социалните медии и как да ги използвате.
- Разбиране на процедурите за докладване и блокиране на потребители, които злоупотребяват с тях в платформите на социалните медии.
- Прилагане на критична оценка на онлайн взаимодействията и идентифициране на вредно поведение.

- Подобряване на уменията за настройване и управление на контрола на поверителността в акаунтите в социалните медии.
- Осъзнаване на рисковете, свързани с наличието на публичен профил в интернет.
- Готовност за изразяване на съпричастност към хората, които са подложени на онлайн тормоз, и признаване на емоционалното въздействие, което той може да има върху тях.
- Желание за демонстриране на проактивно поведение за защита на себе си и другите от онлайн тормоз.

Разпространение на слухове и невярна информация

В тази ескейп стая учениците стават свидетели на това колко е важно да се проверява информацията, преди да се сподели онлайн, и какво въздействие могат да имат неверните слухове върху репутацията и психическото състояние на някого. Историята подчертава колко лесно може да се разпространи дезинформация в социалните медии, което води до социална изолация и страдание. Тя също така подчертава стойността на емпатията и смелостта, както се вижда, когато един приятел решава да разследва истината и да помогне за възстановяването на репутацията на друг. Ескейп стаята илюстрира опасностите от действия, породени от ревност или несигурност, като показва, че импулсивните действия могат да доведат до сериозни последствия. Въпреки това поемането на отговорност и стремежът към поправяне на щетите могат да помогнат за възстановяването им

Дигиталната ескейп стая е насочена към развиване на следните компетенции:

- Фактически познания за въздействието на слуховете и невярната информация върху психичното здраве, репутацията и взаимоотношенията на хората.
- Фактически познания за това какво представляват онлайн слуховете и невярната информация.
- Практически познания за стъпките, които трябва да се предприемат при среща с невярна информация онлайн, включително проверка на фактите, конфронтация с източника и предприемане на коригиращи действия.
- Критично оценяване на информация, намерена онлайн, поставяне под въпрос на нейната валидност и търсене на проверка преди споделяне.
- Разбиране как разпространението на невярна информация и слухове може да повлияе негативно на репутацията, психичното здраве и взаимоотношенията на хората.
- Идентифициране на основните емоции, като ревност и нужда от потвърждение, които могат да подтикнат хората да разпространяват невярна информация.
- Желание за изразяване на съпричастност към хората, които са засегнати от невярна информация чрез разбиране на емоционалното и психологическото въздействие, което тя може да има.

- Готовност за поемане на отговорност за собствените действия онлайн чрез осъзнаване на важността на поемането на отговорност за разпространяването на дезинформация и възстановяването на щетите.
- Осъзнаване на стойността на честността и почтеността при онлайн взаимодействието.

Опасни предизвикателства

Тази ескейп стая подчертава значението на онлайн безопасността, критичното мислене и търсенето на помощ, когато се сблъскате с онлайн заплахи. Историята илюстрира как на пръв поглед безобидни предизвикателства могат да прераснат в опасни ситуации, предизвикващи страх и безпокойство. Тя подчертава опасностите от вярването и разпространяването на непроверена информация и въздействието на онлайн шегите и мистификациите. Преживяването учи учениците да проучват и проверяват информацията, преди да я споделят, да бъдат предпазливи, когато се ангажират с онлайн съдържание, и да се обръщат към доверени възрастни или приятели, когато се чувстват застрашени или претоварени. Основният урок е, че системите за подкрепа, откритата комуникация и отговорното поведение онлайн са от съществено значение за безопасното използване на дигиталния свят.

Дигиталната ескейп стая е насочена към развиване на следните компетенции:

- Фактически познания за потенциалните рискове и опасности, свързани с онлайн предизвикателствата и вирусните тенденции.
- Фактически познания за това какво представляват опасните онлайн предизвикателства.
- Практически познания за стъпките, които трябва да се предприемат, когато се сблъскате с опасни предизвикателства онлайн, включително проверка на фактите и търсене на помощ.
- Умение за провеждане на проучвания и събиране на информация от надеждни източници за проверка на онлайн съдържание.
- Умения за критично мислене за оценка на валидността и потенциалното въздействие на онлайн предизвикателства и съобщения.
- Умения за решаване на проблеми за справяне и реагиране по подходящ начин на предизвикателни или застрашаващи онлайн ситуации.
- Готовност да подходите предпазливо и скептично към онлайн съдържанието, особено когато се сблъсквате със сензационна или тревожна информация.
- Желание да потърсите помощ и подкрепа от доверени възрастни или приятели, когато се сблъскате с предизвикателни или тревожни ситуации онлайн.
- Култивиране на съпричастност и разбиране към хората, които могат да бъдат засегнати от онлайн предизвикателства или заплахи.

Изключване и социална изолация

В тази ескейп стая се разглеждат темите за емпатията, социалното приобщаване и подкрепата на връстници, които може да са изолирани поради негативни преживявания в миналото, като например кибертормоз. Историята демонстрира как подпомагането на съученик да преодолее социалната изолация не само е от полза за жертвата, но и укрепва приятелството и работата в екип. Тя подчертава стойността на откритата комуникация, разбирането на предизвикателствата, пред които са изправени другите, и застъпничеството за една по-приобщаваща общност. В историята се описва също така как повишаването на осведомеността относно социалните проблеми може да има положително въздействие, като насърчава учениците да бъдат активни в оказването на помощ на другите и да насърчават дигиталната безопасност.

Дигиталната ескейп стая е насочена към развиване на следните компетенции:

- Основни познания за това какво представлява социалната изолация.
- Фактически познания за въздействието на социалната изолация.
- Теоретични познания за ефекта, който технологиите/социалните медии оказват върху създаването на изолация.
- Разпознаване на това кога и защо някой може да се чувства социално изолиран.
- Намеса и предлагане на правилна подкрепа на хората, засегнати от социална изолация.
- Намиране на подходящи ресурси, за да се обучавате и да можете да предлагате подкрепа на другите.
- Осъзнаване на последиците, които социалната изолация може да окаже върху човека.
- Желание за съпричастност към социално изолирания човек.
- Повишаване на осведомеността за признаците, че някой е социално изолиран, и как да му помогнем.

Споделяне на снимки в социалните медии без съгласието на потребителите

Тази ескейп стая учи учениците за значението на приятелството, подкрепата и устойчивостта при справяне с кибертормоза. Тя показва как онлайн тормозът може да доведе до чувство на изолация и самообвинение, като същевременно подчертава силата на съпричастността и общуването при преодоляването на тези ескейп стаи. Учениците се научават да търсят помощ от възрастни, на които имат доверие, разбират правните въпроси, свързани с недоброволното споделяне на снимки, и осъзнават значението на неприкосновеността на личния живот онлайн. Ескейп стаята насърчава учениците да подкрепят жертвите, да насърчават кибербезопасността и да повишават осведомеността с цел предотвратяване на кибертормоза.

Дигиталната ескейп стая е насочена към развиване на следните компетенции:

- Основни познания за съгласието и в контекста на споделянето на информация онлайн.
- Фактически познания за законите и последиците, пряко свързани с недоброволното споделяне на снимки.
- Разбиране на значението на поверителността на информацията и как да я защитаваме.
- Разпознаване на това кога е подходящо да се споделят снимки онлайн и кога не.
- Разбиране как да управлявате личните настройки за поверителност в съответните акаунти и устройства.
- Разпознаване на случаите, когато някой е жертва на споделяне на снимки без съгласието на партньора, и познаване на начините за оказване на подкрепа.
- Желание за зачитане на личния живот и границите на другите хора в реалния живот и онлайн.
- Осъзнаване на значението на съпричастността към лицето, чийто личен живот е бил нарушен.
- Готовност за предлагане на подкрепа и действие от името на лицето, чийто личен живот е бил нарушен.

Изнудване

Тази ескейп стая учи учениците на дигитална безопасност, като се фокусира върху рисковете от общуването с непознати онлайн и споделянето на лична информация. Тя подчертава опасностите от онлайн изнудването и насърчава учениците да избягват да се ангажират със заплахи, да документират доказателства и да докладват за инциденти на властите. Преживяването подчертава стойността на това да се търси подкрепа от доверени приятели, семейство и училищен персонал. Учениците също така ще научат за правната си защита, значението на настройките за поверителност и необходимостта от предпазливост в онлайн взаимодействията, за да предотвратят експлоатацията и да запазят контрол върху дигиталния си живот.

Дигиталната ескейп стая е насочена към развиване на следните компетенции:

- Фактически познания за понятието "онлайн изнудване", различните му форми и други измами, използвани от изнудвачите.
- Фактически познания за законите и разпоредбите относно онлайн изнудването и последствията от него.
- Разбиране как човек може да защити личната си информация онлайн.
- Умение за разпознаване на заплахи за онлайн изнудване.
- Разбиране и прилагане на съответните настройки за поверителност в акаунтите и устройствата.
- Анализирание на ситуацията на изнудване и разбиране как да реагирате по подходящ начин.
- Осъзнаване на необходимостта от защита на личната ви информация онлайн.

- Осъзнаване на значението на съпричастността към жертвите, които са били изнудвани.
- Готовност да действате от името на лицето, което е станало жертва на изнудване.

Език на омразата и дискриминация

Тази ескейп стая подчертава проблемите на приспособяването към нова среда, особено когато съществуват езикови бариери, и изтъква въздействието на изключването и кибертормоза върху благосъстоянието на учениците. Тя учи на важността на съпричастността, сътрудничеството и подкрепата на новодошлите, които може да се чувстват изолирани. Учениците научават каква е стойността на това да се притекат на помощ на връстниците си, вместо да им се подиграват, осъзнавайки вредата, която могат да причинят изключването и онлайн заплахите. Сценарият също така подчертава ролята на учителите за справяне с тормоза, насърчаване на приобщаването и създаване на подкрепяща училищна среда. Той показва, че с напътствия, разбиране и солидарност учениците могат да преодолеят предизвикателствата и да изградят по-приобщаваща общност.

Дигиталната ескейп стая е насочена към развиване на следните компетенции:

- Фактически познания за това какво представлява речта на омразата и дискриминацията онлайн и нейните различни форми, включително негативни коментари и обидни съобщения.
- Фактически познания за въздействието на речта на омразата и дискриминацията онлайн върху психичното здраве и самочувствието.
- Практическо познания за това как онлайн взаимодействията могат да носят рискове и да имат значително въздействие в реалния свят.
- Разбиране на процедурите за докладване и знания за търсене на помощ.
- Прилагане на критична оценка на онлайн взаимодействията и идентифициране на вредно поведение.
- Допринасяне за по-безопасна и уважителна онлайн общност и намаляване на потенциалните негативни последици.
- Осъзнаване на важността на това да се търси подкрепа от възрастни, приятели или семейство.
- Желание за изразяване на съпричастност към хората, които са подложени на онлайн дискриминация, и признаване на емоционалното въздействие, което тя може да има върху тях.
- Демонстриране на проактивно поведение за защита на себе си и на другите, като внимава за публикуваното и споделяното съдържание.

Неволно споделяне на местоположението

Тази ескейп стая запознава учениците с опасностите и рисковете, свързани с онлайн взаимоотношенията, като обръща внимание на въпроси като доверието, самочувствието и последиците от споделянето на лична информация в социалните

медии. Тя илюстрира как емоционалната зависимост и страхът от отхвърляне могат да накарат хората да вземат импулсивни решения, които вредят на тях самите и на другите. Историята подчертава значението на емпатията, комуникацията и търсенето на помощ от доверени възрастни при справяне с конфликти, особено в дигиталния свят. Учениците научават какви са последиците от кибертормоза, как последователите могат да влошат негативните ситуации и колко е важно да се разрешават недоразумения, без да се прибегва до публично опозоряване или отмъщение. Насърчава се отговорното поведение онлайн, зачитането на личния живот и стойността на връзките в реалния живот.

Дигиталната ескейп стая е насочена към развиване на следните компетенции:

- Знания за това как социалните мрежи могат да бъдат проблем за вашата дигитална поверителност.
- Фактически познания за трудностите при запазването на поверителността на личния живот в цифровата ера.
- Практическо познания за това как социалните мрежи са се превърнали във виртуален дневник.
- Разбиране, че сигурността е ключова в този виртуален свят.
- Прилагане на повече внимание и предпазливост във виртуална среда.
- Възприемане на по-съзнателен и отговорен подход към споделяната информация.
- Осъзнаването на рисковете от споделяне на местоположението и други въпроси, свързани със сериозните проблеми за неприкосновеността на личния живот.
- Желание да се възприеме по-съзнателен и отговорен подход към споделяната информация.
- Желание за усвояване на по-безопасно поведение в социалните мрежи и избягване на някои от най-често срещаните онлайн опасности.

Справяне с онлайн заплахи и обиди

Тази ескейп стая обучава учениците да се справят с онлайн заплахите и обидите, както и с важността на това да потърсят помощ. Тя показва как анонимният тормоз може да повлияе на психичното здраве, като доведе до тревожност и влошаване на академичните постижения. Историята се фокусира върху смелостта на ученик, който се доверява на приятелите си, показвайки силата на подкрепата и работата в екип. Чрез включване на доверени възрастни и използване на умения за киберсигурност групата разкрива самоличността на насилника и съобщава за проблема, подчертавайки необходимостта от безопасност и сътрудничество при безопасното използване на дигиталния свят

Дигиталната ескейп стая е насочена към развиване на следните компетенции:

- Фактически познания за основните концепции за онлайн сигурност, като например сигурни пароли, криптиране и поверителност на данните.

- Фактически познания за това как да се проследяват IP адреси, да се идентифицират модели в онлайн съобщения и да се използват инструменти за дигитално разследване.
- Практически познания за функционирането на социалните мрежи, въздействието на онлайн взаимодействията и основните принципи на криптиране и декриптиране на съобщения.
- Осъзнаване на начините за анализиране на информация, откриване на улики и формулиране на решения на сложни проблеми.
- Разбиране на значението на ефективното сътрудничество с колеги за постигане на обща цел, разпределяне на задачите и ясна комуникация.
- Разбиране на начини за използване на софтуер и технологични инструменти за изследвания и комуникация.
- Разбиране и чувствителност към сериозното въздействие на онлайн тормоза.
- Упоритост при решаването на проблеми, дори когато предизвикателствата са трудни или отнемат много време.
- Демонстриране на етично поведение при работа с лична и поверителна информация чрез зачитане на личния живот и правата на всички участници.

Закljučение

Дигиталните ескейп стаи са привлекателен и атрактивен начин за учениците да развият основни умения в областта на цифровата грамотност, като същевременно насърчават безопасното и отговорно поведение онлайн. Като участват в реални сценарии, учениците подобряват критичното си мислене, решаването на проблеми и социалната си осведоменост - ценни умения в днешния цифров свят.

Тези интерактивни дейности не само подобряват разбирането на учащите се за онлайн заплахите, като кибертормоз, доксинга и нарушаване на неприкосновеността на личния живот, но и ги насърчават да реагират на тези предизвикателства уверено и отговорно. За да се възползват максимално от предимствата на дигиталните ескейп стаи, преподавателите могат да насърчават учениците да ги изследват в групи, насърчавайки сътрудничеството и комуникацията.

Обучаемите се насочват да разсъждават върху своя опит и следва да бъдат насърчени да обсъждат сценариите и стратегиите, които са използвали за решаване на предизвикателствата. Този рефлексивен подход задълбочава разбирането им за цифровата безопасност и нетикета, като същевременно спомага за изграждането на устойчивост и положителни и проактивни нагласи за защита на дигиталното им благополучие.

